Vereniging DE CEUVEL

JAARVERSLAG **2018**

VOORWOORD – BEHEER – ZUIVEREND PARK – WERKPLEKKEN – CULTUREEL PROGRAMMA
EDUCATIEF PROGRAMMA – ORGANISATIE – BESTUUR – LEDEN – FINANCIËN – DUURZAAMHEID

VOORWOORD

De Ceuvel, een groene, creatieve en duurzame oase in een snel veranderend Buiksloterham. Hoe kun je als broedplaats vernieuwend blijven, als je niet langer alleen maar aan het pionieren bent?

Een vraag die vaak bij ons op kwam in het afgelopen jaar en eentje waar we hard aan hebben gewerkt, om mooie nieuwe dingen te ontwikkelen, om mensen te blijven betrekken bij de duurzame transitie, met spel, muziek, creativiteit en gezelligheid.

In 2018 leek het wel alsof ook de internationale pers ons herontdekte, documentairemakers uit Frankrijk en televisie uit Spanje kwamen langs.

Eigenlijk hebben we op alle vlakken een tandje bij gezet. Het zuiverende park is mooier dan ooit en de eerste echte testen zijn gedaan om het schoonmakende effect op de vervuilde grond te onderzoeken. Het creatieve en educatieve programma is uitgebreid en we werken met meer partners samen dan ooit hiervoor.

De leden van de bootjes organiseren hun eigen sessies, van muziek, tot brainstorms en de creatieve output wordt over de hele stad verspreid in de vorm van festivals (ROEF), ecosysteem herstel (Pollinators) en nieuwe invullingen voor groene publieke ruimte (Placemakers) om er maar een paar te noemen. De Ceuvel, een bruisende plek die de stad blijft inspireren en laat zien hoe het anders kan.

In het aankomende jaar worden we 5 jaar en zullen we moeten gaan kijken naar de toekomst van De Ceuvel na 2023. De Ceuvel is van grote waarde geweest in de ontwikkeling van Noord en is een plek waar jong en oud samenkomen.

Chandar van der Zande

Samen zetten we de zeilen bij en gaan we volle vaart vooruit!

BEHEER

Het vijfde jaar van broedplaats de Ceuvel.

Het begin van het jaar werd gemarkeerd door de definitieve ingebruikname van ons nieuwe breedband internet. Het systeem was al sinds eind september van het vorige jaar aangesloten maar heeft nu definitief de rol overgenomen van onze 5 oude koperlijntjes. Al met al waren de aansluitkosten wel pittig omdat we ook andere routers in de boten hebben moeten plaatsen maar dat maakt een sterke reductie in de abonnementsprijs weer goed de komende jaren. Daarbij komt natuurlijk dat de uploadsnelheid met een dergelijk breedbandkabel radicaal is verbeterd.

Over het algemeen was het een redelijk overzichtelijk jaar met links en rechts uiteraard weer wat kozijnwerk en dan met name houtrotherstel. Zoals eerder vermeld zijn niet alle kozijnen helemaal volgens de regels van de bouwfysica in elkaar geknutseld bij de realisatie van de Ceuvel. Dit zien we nu terugkomen, een combinatie van slechte detaillering en houtkwaliteit zorgt reeds voor compleet vergane kozijnen binnen een periode van 5 jaar.

Naast een paar kleine upgrades aan enkele entree- trappen, deuren en planken zijn de meeste uren gaan zitten in de behandeling van enkele incidenten. Zo blies in de eerste stevige voorjaarsstorm het dak van de BOEF-boot af om vervolgens tientallen meters verder in 'n soort opgevouwen pakket pardoes tussen de LOTS OF en Hupsake boten in op de steiger te landen. Uiteindelijk bleek de schadepost met enkel het snel vervangen bitumendak en een nieuwe warmtewisselaar nog redelijk te overzien.

In het voorjaar hebben we met zijn allen een leuke dag beleefd in Rotterdam waar we tijdens een echte excursie meerdere broedplaatsen en diverse cultuurgelegenheden hebben bezocht. Tijdens de dag kwam de wens naar voren om meer verblijfsplekken in ons zuiverende park op te nemen zodat er vaker door meerdere mensen ontspannen buiten zou kunnen worden gewerkt, geluncht of gezeten. Daad is inmiddels bij het woord gevoegd met een klein ziteiland onder de plataan, andere plekken zijn nog in ontwikkeling.

In het najaar werden we opgeschrikt door de eerste echte brand op de Ceuvel. Door een kortsluiting in de buiten meterkast van het lab van Metabolic sloeg de hoofdschakelaar eenmalig af, toen de schakelaar na het miskennen van dit gevaar weer aan is gezet is een brand ontstaan. Naar later bleek is deze echter snel weer geblust door een plastic waterleiding die boven in de kast is gesmolten, 'a spontaneous sprinkler' heeft ons gered van een potentiele ramp. Naar aanleiding van dit incident is het gehele elektranetwerk op de Ceuvel opnieuw gezekerd omdat bleek dat op de hoofdlijn te hoge spanning liep.

Marcel van Wees

In het voorjaar hebben we met zijn allen een leuke dag beleefd in Rotterdam

ZUIVEREND PARK

AKTIVITEITEN IN 2018:

- 10 Parkdagen en een NLDoetdag met 68 vrijwilligers
- Vast contact met Booking in hun vrijwilligersprogramma
- Groeiende pool van enthousiaste vrijwilligers van ca. 15 mensen
- 3 Nieuwsbrieven
- 80 bodemmonsters genomen en geanalyseerd met XRF. Data-beoordeling gestart.

Het Zuiverend Park is onderdeel van de 'Cleantech Playground' van De Ceuvel en heeft als doel om door middel van planten de vervuilde grond zoveel mogelijk op te schonen. Deze techniek wordt ook wel fytoremediatie genoemd.

Deze vorm van grondzuivering is vrij intensief: als men er zware metalen mee wil verwijderen moet er elk jaar opnieuw gezaaid en geoogst worden. Daarnaast willen we graag de kennis en kunde rondom de fytoremediatie verspreiden. Daarom zijn we in 2017 gestart met de maandelijkse 'Parkdagen': elke derde woensdagmiddag van de maand wordt er in het park gewerkt (in de maanden maart-november). De groep wisselt van samenstelling, variërend van mensen uit de buurt, geïnteresseerde buitenlandse studenten tot mensen buiten Amsterdam die meer willen leren van de techniek. In 2018 hebben we deze Parkdagen met succes verder doorgezet, mede in samenwerking met het vrijwilligersprogramma van Booking: zij leveren elke keer ca. 4 vrijwilligers vanuit de hele wereld, aangevuld met 6-8 mensen uit de enthousiaste poel van ca. 15 vaste vrijwilligers voor het project.

Daarnaast hebben we in 2018 uitgebreid de stand van de vervuiling door de zware metalen getest, door middel van een XRF apparaat. Hiervoor hebben we een korte cursus gedaan, zodat we deze metingen zelf kunnen doen. Dit maakt het mogelijk om frequenter (jaarlijks) te meten, en veel meer testpunten (80 samples afgelopen juli), wat een veel beter beeld schept van de mate van vervuiling en het is beter omkaderd waar deze vervuiling zich werkelijk bevindt.

In 2019 vullen we deze metingen aan met metingen van de PAK-vervuiling, om daarna met een verslag te komen van de stand van zaken na 5 jaar. Het beheer van het zuiverend park wordt aangepast n.a.v. de nieuwe bevindingen door de grondtesten, waardoor er meer tijd en middelen beschikbaar komen voor de vervuilde zones. De organisatie en uitvoer van het onderhoud blijft gaan via de parkdagen, aangestuurd door een klein kernteam.

Anke Wijnja

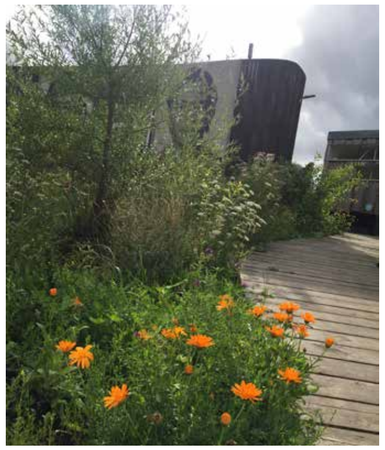

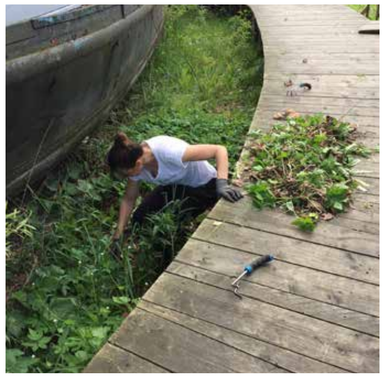

VERENIGING DE CEUVEL BESTAAT IN 2018 UIT:

- 14 CAWA-atelierboten
- 2 ongesubsidiëerde boten, de Crossboat en Metabolic Lab
- Café de Ceuvel, duurzaam horeca-paviljoen
- Asile Flottant, een drijvend hotel

WERKPLEKKEN

We maakten met 37 verschillende bedrijven gebruik van 902 m².

Aangezien De Ceuvel een Vereniging is, wordt het eigenaarschap van de atelierboten door de leden gedeeld. Men is lid zo lang er perodieke huur wordt betaald aan de vereniging. De leden betalen €63,54 euro per m² per jaar (geïndexeerd naar 2012) voor het gebruik van de atelierboten. Daarnaast rekent de vereniging € 12,- euro duurzaamheidsopslag (kosten voor alle duurzame installaties) en een opslag van €13,12 euro voor de collectieve ruimte (steiger, tuin, plein, etc.) per m² per jaar.

Door de grote hoeveelheid openbare ruimte (ie. het park van de Ceuvel), en door de relatief hoge onderhoudskosten die verbonden zijn met de experimentele circulaire technieken die de Ceuvel heeft geïmplementeerd in het terrein ("duurzaamheidsopslag"), is de prijs per m² iets hoger dan het geïndexeerde prijspeil. Onze prijs is geïndexeerd over 2012 bij de oprichting van de Ceuvel en constant over 10 jaar, en wordt in principe niet meer gewijzigd. Daarbij komt €20 euro per m² per jaar als voorschot op servicekosten, zoals water, elektra en internet. De Vereniging verrekend dit naar gebruik van water- en elektriciteit.

De 2 boten en het paviljoen die voor niet-CAWA-geregistreerde leden zijn bestemd, zijn op eigen kosten gebouwd. Deze bedrijven betalen gelden voor hun ligplaats op het terrein van De Ceuvel voor hun zelfgebouwde plek. Zij betalen 37,70 per m² per jaar, daarbij komen dezelfde kosten voor collectieve ruimte en het hierboven omschreven voorschot. Vanwege een hoger water- en elektriciteitsgebruik van Café de Ceuvel is hier het voorschot naar gebruik hoger.

Van de 16 boten staan 3 boten open voor publiek. Dat zijn de Crossboat, Metabolic Lab en de Worksh!p. De Worksh!p is ingericht als multifunctionele studio en wordt naast schrijfatelier en repetitieruimte van de hoofdhuurders, gebruikt voor diverse workshops, trainingen en voorstellingen. Metabolic Lab is gebouwd door Metabolic en betreft een ruimte waarbij voorlichting en educatie rondom duurzaamheid centraal staat. Deze boot is niet gesubsidieerd door de CAWA. De Crossboat is gericht op een breder zakelijke publiek en biedt ruimte voor workshops, trainingen en lezingen. Deze boot is niet gesubsidieerd door de CAWA.

CULTUREEL PROGRAMMA

De Ceuvel organiseert een uitgebreid en breed cultureel programma en probeert op die manier zaadjes van transformatie te planten bij de deelnemers. Het programma stimuleert en is een aanjager in een ander soort denken: creatief, duurzaam en innovatief. De Ceuvel probeert een podium te bieden aan innovatieve ideeën, mensen en organisaties.

De kracht en naamsbekendheid van de Ceuvel wordt ingezet om een gedragsverandering te bewerkstelligen en samen met andere transformatieve podia en organisaties de beweging naar een circulaire stad mogelijk te maken.

De doelstellingen van kunst en cultuur op De Ceuvel voor de komende jaren:

- Een belangrijke spil zijn in het netwerk van duurzame, sociale en creatieve projecten en de groene beweging in Amsterdam en Nederland.
- Een buurt en innovatie hub voor de circulaire woonwijk Buiksloterham zijn. Een centraal podium zijn voor dialoog en actie over de circulaire woonwijk en de stad. Een plek waar nieuwe en oude bewoners met elkaar in dialoog gaan over hoe een stadsdeel duurzamer vormgegeven kan worden door participatie in culturele projecten.
- Een vast punt voor inspiratie zijn in Noord voor iedereen die met kunst en cultuur in brede zin bezig is.
- Naast het doorlopende, kleinschalige programma ook enkele jaarlijks grootschalige vieringen hebben, die bekend zijn in Amsterdam en heel Nederland.
- Een plek zijn waar een generatie kinderen is opgegroeid met de culturele activiteiten op de Ceuvel waardoor ze duurzaamheid & de cultuur als een vanzelfsprekend gegeven in hun leven implementeren.

De activiteiten zijn voornamelijk gericht op toegankelijkheid en worden georganiseerd zonder winstoogmerk voor de Ceuvel zelf. Wel streven we ernaar organisators, docenten, workshopgevers, muzikanten, kunstenaars en sprekers een eerlijke boterham te laten verdienen. Voor sommige culturele projecten en evenementen hebben wij kleine subsidies ontvangen.

Ook in 2018 zijn we nieuwe culturele partnerschappen aangegaan, waaronder met Fringe Festival, Trashless.Earth, WASTED, Stichting KLEAN, WeMakeTheCity, Slow Food Youth Nework, City Plot, en tal van kleinere organisaties.

1.

2.

3.

1. Urban Farming Open Dag
2. Buurtboerderij
3. Koning Ceuvel: Koningsnacht
4. Workshopsessie tijdens Make The World Great Again Festival
5. DIY Saturday Cosmetics, Hosted by Yummie Life Naturals
6. Warm Data Lab
7. Urban Farming Open Dag
8. Het Ware Noorden Lichtfestival
9. World Disco Soup Day
10. Beats on a Boat stage op Icarus Festival
11. Het Fermentatie Festijn: Fermentatie workshop voor beginners

4.

5.

7.

6.

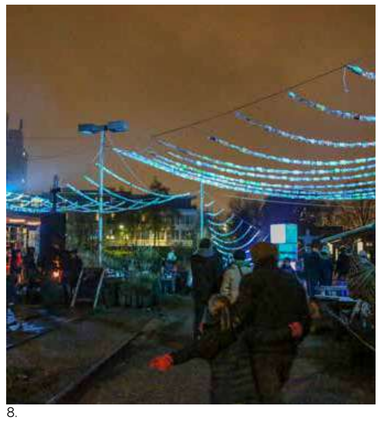
8.

9.

10.

11.

EDUCATIEF PROGRAMMA

Kennisoverdracht staat centraal in onze missie .Naast een breed publieksprogramma biedt de Ceuvel dan ook een educatief programma voor scholieren, studenten en professionals. Voor de verschillende doelgroepen hebben we verschillende modulen ontwikkelt, rondom duurzame thema's als de plasticsoep, de voedselkringloop, stadslandbouw, circulaire economie en upcycling.

Sinds september 2018 werken wij samen met de NME (Natuur en Milieu Educatie afdeling Gemeente Amsterdam) en de ANMEC (Stichting Amsterdamse Natuur & Milieu Educatie Centrum). Wij zijn opgeomen in de NME gids, maar het wachten is nog op het voorjaar van 2019 voor de eerste proeflessen duurzaamheid voor groep 8.

In 2018 zijn wij een partnerschap aangegaan met de ROC TOP op de NDSM werf, wiens MBO campus gericht is op leisure & events. Zij willen samen met andere bedrijven en instellingen uit de wijk een publiek-private samenwerking opstarten om gezamenlijk onderwijs te ontwikkelen en stageplekken aan te bieden. Hiervoor willen ze ook meer doen met duurzaamheid & circulariteit, en een subsidie aanvragen bij het Ministerie van Onderwijs. In 2019 wordt hier meer over duidelijk en vanaf 2020 zullen wij ook MBO'ers stageplekken kunnen geven.

De Ceuvel is in augustus 2018 opgenomen in de permanente tentoonstelling 'Stadslab' van Museum Amsterdam. Deze interactieve tentoonstelling voor kinderen richt zich op de toekomst van Amsterdam. Samen met Metabolic maakten we een kaart van de Ceuvel waarop alle energie en nutriënten flows overzichtelijk zijn gemaakt en deze kaart is te zien bij het onderdeel De Slimme Stad van Stadslab.

Behalve tijdens een schooluitje, kunnen kinderen ook middels een grappige en informatieve speurtocht leren over duurzaamheid en de Ceuvel. Deze speurtocht kwam tot stand door Ceuvelaars Wendy Rommers en Cristel Lit, in samenwerking met het educatieve programma van Pakhuis de Zwijger 'Mijn Amsterdam'. Bij de bar van Cafe de Ceuvel is het speurtochtblad van deze speurtocht te halen, met daarop opdrachten en vragen. Verspreid over het terrein zijn letters te vinden die corresponderen met vragen op het blad. Beantwoorden de kinderen de vragen goed, vinden ze de juiste letters, en weten ze daardoor het goede woord te vinden, dan kunnen ze een prijs ophalen bij de bar.

Naast deze programma's en activiteiten voor scholieren, biedt de Ceuvel ook rondleidingen aan universiteiten, overheden en andere professionals aan. Voor deze laatste groep bestaat er daarnaast een uitgebreid pakket aan Masterclasses over de circulaire economie, ontwikkeld door Metabolic.

We zijn in 2018 ook bezig met het ontwikkelen van een maandelijkse reeks kinderactiviteiten gericht op natuur, duurzaamheid en creativiteit, genaamd Natuurontdekkers. De bedoeling is om dit in 2019 te lanceren.

In de jaren dat we hier zitten hebben we veel geleerd en een kennisnetwerk gevormd van docenten, professoren en onderzoekers die samen nog veel meer weten. Het educatief programma is op die manier een belangrijk middel geworden om een van de centrale missies van de Ceuvel uit te voeren: Wij willen kennisoverdracht over duurzaamheid, natuur, en circulaire economie bewerkstelligen bij een breed publiek.

ORGANISATIE

Vereniging De Ceuvel is een duurzame broedplaats in de gemeente Amsterdam.

Als Vereniging is het met beperkte rechtsbevoegdheid statutair opgericht op 12 december 2012. De oprichters van Vereniging De Ceuvel waren Sascha Glasl, Marjolein Smeele, Jeroen Apers en Nick van Loon. De officiële opening van het terrein van Vereniging De Ceuvel was op 21 juni 2014. De broedplaats is fysiek gevestigd op de Korte Papaverweg 2-6, 1032 KB Amsterdam. De Vereniging staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel op de Korte Papaverweg 2P, 1032KB te Amsterdam.

Leden van de Vereniging zijn de eigenaren, vennoten of medewerkers van bedrijven, die huren of onderhuren bij de Vereniging. Deze huurders bestaan uit zogenoemde CAWA-huurders en commerciële huurders. Een CAWA huurder moet getoetst zijn bij de CAWA commissie van de gemeente Amsterdam om zich te mogen vestigen op de broedplaats.

De Ceuvel is opgezet als broedplaats voor commerciële en niet-commerciële initiatieven op het gebied van cultuur, (ver)bouwen, duurzaamheid en water. Deel van de grond is bestemd voor getoetste CAWA atelier boten, en het overige deel is ingericht voor horeca en publiekstoegankelijke ruimten. Dit zijn Café de Ceuvel, Metabolic Lab, de Crossboat en Asile Flottant. Alle partijen zijn onderdeel van de Vereniging.

De CAWA atelier boten hebben subsidie gebruikt voor de bouw van de ateliers, zij betalen een maandelijkse bijdrage voor het gebruik van de atelier boten. De drie andere locaties hebben zonder deze subsidie de realisatie van de ruimtes verzorgt. Zij betalen een maandelijkse bijdrage voor het gebruik van het terrein aan de Vereniging. Aan de hand van dit model is, in samenspraak met Bureau Broedplaatsen, het verplichte percentage getoetste kunstenaars bepaald.

Het bestuur van vereniging de Ceuvel onderschrijft de hoofdprincipes van de Governance Code Cultuur. Het bestuur kiest het besturingsmodel van de organisatie bewust. De Ceuvel is een kleine vereniging, waarbij een compact bestuur gepast is van 3 bestuursleden. Naar aanleiding van ervaringen in het verleden met een groter bestuur, hebben we gezamenlijk besloten dat dit kleinere bestuurs formaat het beste past bij onze organisatie. Het bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie, en heeft de taken onderling verdeeld in de rollen van voorzitter, secretaris en penningmeester. Naast de hoofdtaken worden subtaken op basis van interesse en capaciteit verdeeld. De Ceuvel is te klein voor een raad van toezicht. Desalniettemin wordt belangenverstrengeling vermeden. Voor een goed functioneren is het wel wenselijk dat er vanuit zowel de commerciële partners als de non-commercieële broedplaats afgevaardigden in het bestuur zitten, dit is bij ons tot nu toe altijd het geval. Het bestuur is verantwoordelijk voor financieel beleid en risicobeheer door sluitende interne procedures en externe controle. De interne procedures zijn vanwege de omvang beperkt, maar externe controle is er door boekhouder en accountant.

We hebben nu één plek voor informatie over de programmering, het project, verhuur, tours en al het laatste nieuws

WWW.DECEUVEL.NL

COMMISSIES EN VERGADERINGEN

De ALV vindt eens per kwartaal plaats. De bestuursvergadering vindt wekelijks plaats.

Daarnaast is er een commissie structuur met daarin wisselende vergader momenten.

BESTUUR

Het bestuur bestond in 2018 nog steeds uit Jos, Esmee en Chandar. Jos komt voor uit de bootjes, hij heeft daar ook zijn werkplek. Esmee is een van de eigenaren van Café de Ceuvel en Chandar werkt bij Metabolic, de duurzame visionairs achter De Ceuvel. Samen hadden zij in hun derde jaar als bestuursleden de schone taak om nieuwe initiatieven op te starten nu eigenlijk alle systemen die van belang waren voor het netjes runnen van De Ceuvel wel op orde waren.

VOORGAANDE BESTUREN

Oprichting begin 2013:	Sascha Glasl, Marjolein Smeele, Jeroen Apers
Juni 2014 - april 2015:	Sascha Glasl, Jeroen Apers, Berith Danse
April 2015 - april 2016:	Remco Moen Marcar, Cynthia Mooij, Jeroen Apers, Toon Maassen, Daan Dijkstra
April 2016 - januari 2019:	Chandar van der Zande, Esmee Jiskoot, Jos de Krieger

HET BESTUUR

Voorzitter:	Chandar van der Zande
Penningmeester:	Jos de Krieger
Secretaris:	Esmee Jiskoot

COMMISSIE COÖRDINATIE

Beheer boten, terrein en installaties:	Marcel van Wees
Beheer zuiverend park en bodem:	Anke Wijnja
Programmering en marketing:	Tycho Hellinga
Communicatie en vormgeving:	Cristel Lit
Educatie:	Lida Ladwig

LEDEN

De Ceuvel wordt bewoond door een zeer diverse pluimage aan bedrijven.
Bezoek ons op de Korte Papaverweg 2, 1032 KB Amsterdam.

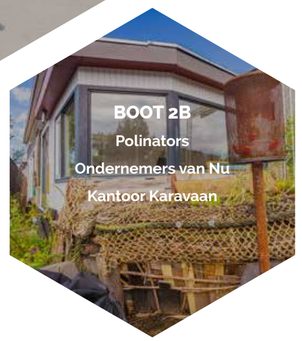

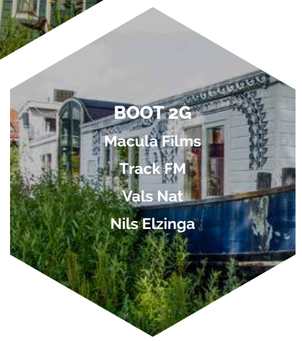

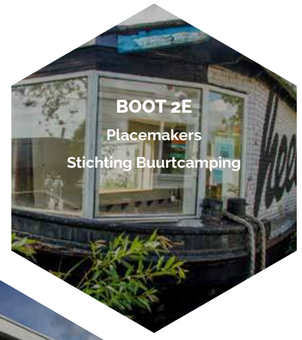

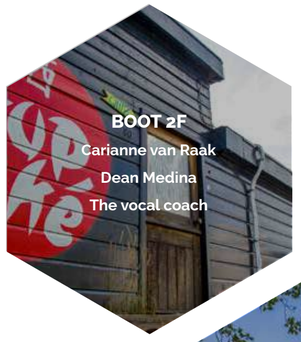

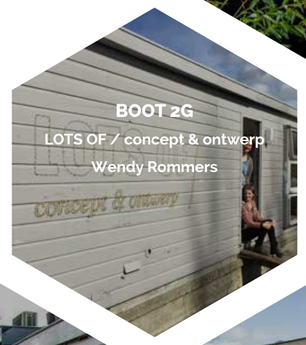

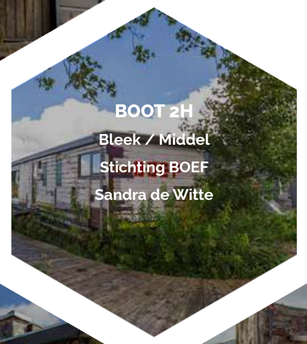

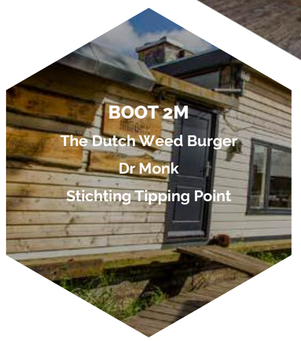

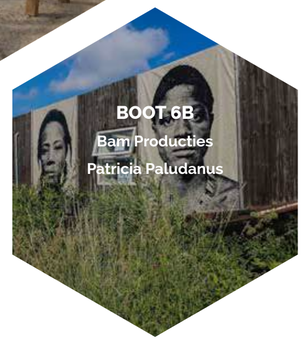

FINANCIËN

ALGEMEEN

De Ceuvel is een vereniging waarbij de financiën door een penningmeester bijgehouden worden. De penningmeester wordt eenmaal per jaar gecontroleerd door een kascommissie bestaande uit twee leden van de vereniging. Voor de boekhouding wordt De Ceuvel bijgestaan door Jolande van Frederikslust van FvoorFinance en Ruth Sival-Groenveld van ORG accountants. Met hun hulp stellen we de winst- en verliesrekening op en een rapport van feitelijke bevindingen voor onze financiële verantwoording. Dit gaat naar de CAWA commissie van de Gemeente Amsterdam en de verstrekkers van onze leningen, de Triodos Bank en het Amsterdams Investerings Fonds.
De voornaamste inkomsten bestaan uit de verhuur van de ateliers en het liggeld van de commerciële partijen; Café de Ceuvel, Metabolic Lab en de Crossboat. Hiernaast zijn er variabele inkomsten vanuit overnachtingen bij Asile Flottant, rondleidingen op het terrein en verhuur voor evenementen.

2018

De Ceuvel staat er voor een vereniging zonder winstoogmerk goed voor. Afgelopen jaar zijn de inkomsten uit tours en het resultaat uit de programmering weer iets toegenomen. In 2018 is dit gebruikt om de borg van alle boten veilig te stellen op de spaarrekening en om een buffer op te bouwen voor de desinvestering als het terrein leeg opgeleverd moet worden.
Dit was in de opbouwfase niet gelukt, omdat alle inkomsten direct in het terrein geïnvesteerd werden.

VOORUITZICHT

Gezien het lage leegstandspercentage zijn de huurinkomsten erg stabiel en worden hier ook in 2019 geen problemen verwacht. Alle huurders betalen hun facturen op tijd en er zijn voldoende liquide middelen om onverwachte problemen direct te verhelpen. In 2019 worden grote investeringen gedaan om De Ceuvel ook de tweede 5 jaar goed te laten functioneren, zo zal de elektra infrastructuur worden aangepakt. Hiermee willen we een veiligere werkomgeving realiseren. Een nieuwe penningmeester zal de taken overnemen van Jos de Krieger, waarmee de ingezette lijn van versimpeling en verbetering doorgezet kan worden.
Dit kan bijvoorbeeld tot uiting komen in een liquiditeitsbegroting, waarmee een prognose van de inkomsten en uitgaven per maand ingeschat is. Zo kan het bestuur per kwartaal beoordelen of de vereniging financieel op koers ligt of dat er bijgestuurd moet worden.

CAFE DE CEUVEL

Cafe de Ceuvel is nog altijd bezig met de uitdaging om een zo duurzaam mogelijk restaurant te zijn en hiermee een voorbeeldfunctie om andere horeca te inspireren.

Cafe de Ceuvel heeft geen subsidie van bureau broedplaatsen gekregen. Om de verbinding met de leden tegemoet te komen geven we alle Ceuvel leden 20% korting.

De financiële vooruitzichten zijn gezond maar geen vetpot. Met de winst die we maken financieren we onze duurzame projecten en kunnen we de dagelijkse organisatie van de broedplaats ondersteunen. We hebben full-time een culturele programmeur in dienst, om zo een duurzaam programma op de Ceuvel te realiseren.

De Ceuvel staat er voor een vereniging zonder winstoogmerk goed voor.

DE CEUVEL OVER 6 JAAR

Op 1 januari 2024 loopt helaas het tijdelijke contract van De Ceuvel ten einde.

De afspraak met onze huurbaas Gemeente Amsterdam is dat wij het terrein weer net zo leeg achterlaten als we het ontvingen, en hopelijk zelfs een stukje schoner dankzij onze Zuiverend Park.

Om dit in goede banen te leiden zijn we langzaam begonnen met het in kaart brengen van wat er moet gebeuren tegen die tijd, en wat daar de bijkomende kosten van zullen zijn. Gelukkig is er bij de opzet van de Ceuvel een desinvesteringsbegroting gemaakt en reserveren we iedere maand geld voor de uiteindelijke afbouw.

Onderling en met de Gemeente zijn we natuurlijk al aan het brainstormen over wat hierna gaat gebeuren zowel met het terrein, als met onszelf, en wat mogelijk onze rol gaat zijn in wat in de toekomst hier gaat plaatsvinden. Er wordt samen gewerkt aan een langzaam concreter wordend plan.

DUURZAAMHEID

Het concept is ontwikkeld om alternatieve manieren te laten zien voor het omgaan met afval(stromen) binnen een kleinschalig gebied. De Cleantech Playground richt zich op het halen van de hoge duurzaamheidsambities van De Ceuvel, maar levert ook een educatieve en interactieve omgeving voor duurzaamheid.

Het idee van de Cleantech Playground is geïmplementeerd op De Ceuvel om de behoeften te voldoen op het gebied van energie, sanitatie, en afval hergebruik. Er worden diverse kleinschalige technieken laten zien op het terrein om lokale kringlopen te kunnen sluiten. Zo laten we op een creatieve manier de waarde zien van afvalmaterialen & nutriënten.

Onze ambitie is om onszelf, en de technieken continu aan te passen en uit te breiden. Het werken met nieuwe technische partners, onderzoeksinstituten, en gemeenten zal ons verder sturen naar een leerzame omgeving voor de nieuwe, circulaire stad.

De technieken hieronder hebben wij door de jaren heen gerealiseerd en geoptimaliseerd:

COMPOST TOILETTEN

We maken geen gebruik van riolering op De Ceuvel, en alle kantoorboten hebben een droog compost toilet. De compost wordt in onze tumbling composter op het terrein verder verwerkt tot veilige compost. Normale spoeltoiletten produceren veel afvalwater en hebben een rioolaansluiting nodig. Onze toiletten gebruiken geen water en produceren waardevolle compost.
Het hergebruik van menselijk afval komt met risico's en de kwaliteit van dit soort meststoffen wordt onderzocht en gemeten op verschillende parameters zoals metalen, ziekteverwekkers en medicijnresten.
In 2015 heeft Metabolic workshops gehouden met De Ceuvel leden en veel geholpen om de toiletten en het compostproces uit te leggen. Daarnaast hebben we een aantal experimenten gedaan om het composteringsproces te versnellen, door het gebruik van bepaalde bacteriën, en verschillende soorten toevoegingen: o.a. stro, zaagsel, koffiedrip en kranten. Er is ook onderzoek gedaan in een lab naar het niveau van pathogenen, waaruit bleek dat het compost proces nog wat extra tijd nodig had. De compost is reeds veilig voor gebruik en wordt ingezet om de tuin te verreiken om de zuiverende kracht een boost te geven.

BIOFILTER

Het afvalwater van de wasbak wordt per boot gezuiverd door middel van de biofiltratiesystemen (helofytenfilters) die naast de boten staan. Het is een bak die bestaat uit verschillende lagen. Zand, grind, en schelpjes helpen om het grootste gedeelte van het water te filteren, en de biologische laag van perliet en planten neemt organische stoffen als fosfor en nitraat op. Na zuivering wordt het water veilig in de bodem geïnfiltreerd. Deze biofilters zijn in 2014 gemaakt met De Ceuvel leden en in 2015 gemonitord. Tot heden gaat dit goed, maar er zijn enkelen die een verstopping hebben gehad.

ZONNE-ENERGIE

De Ceuvel is uitgerust met meer dan 150 photovoltaïsche (PV) panelen die energie opwekken met behulp van de zon. De panelen zijn op de meerderheid van de boten geïnstalleerd en wekken gemiddeld 36.000 kWh per jaar op.
De panelen voorzien de kantoren van stroom voor de warmtepompen en deels voor de overige energiebehoefte voor

kantoorbenodigdheden. Deze zijn oktober 2014 geïnstalleerd en in 2015 is de eerste zomer meegemaakt. Doordat de totale elektra kosten hoger waren dan verwacht, en de stroombehoefte van Café de Ceuvel niet in de originele berekening zat, zijn we helaas nog niet helemaal zelfvoorzienend. In 2017 zal worden gewerkt aan een nieuwe energie analyse en op basis hiervan zal een nieuwe aanvraag voor het duurzaamheidsfonds worden opgesteld om toch zo zelfvoorzienend mogelijk te worden.

VENTILATIE & WARMTEPOMPEN

Ieder kantoor is voorzien van een lucht/lucht warmtepomp. Van de warme lucht die de boot verlaat wordt 60% van de warmte weer gebruikt voor binnen. De warmtepomp haalt warmte uit de buitenlucht om dit binnen te circuleren in elke boot. Deze pomp werkt op stroom, waardoor er geen gasleiding nodig is en de stroom makkelijk duurzaam kan worden opgewekt, zoals door de zonnepanelen op de kantoren.

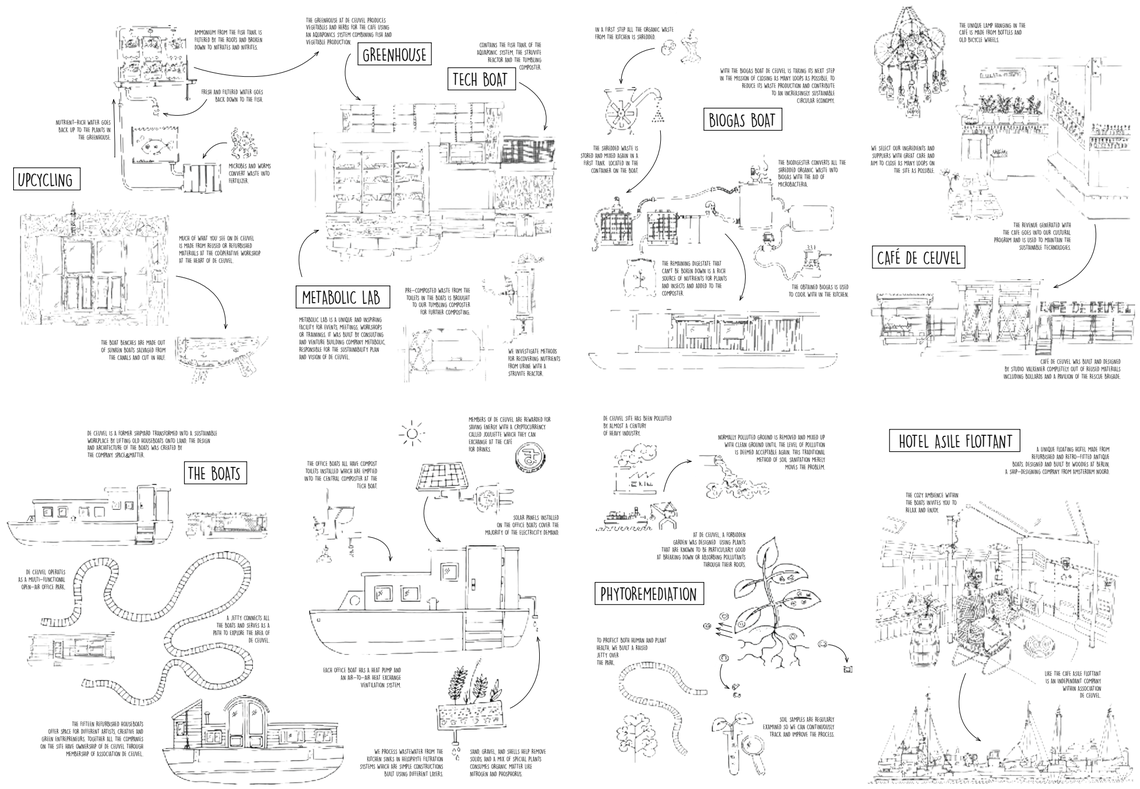

FYTOREMEDIATIE

Net zoals veel gebieden in Buiksloterham is de grond van De Ceuvel erg vervuild. Normaliter wordt vervuilde grond afgegraven en elders gestort: het probleem wordt verplaatst. Op De Ceuvel heeft DELVA Landscape Architects destijds een 'verboden tuin' ontwikkeld om vervuiling ter plekke uit de grond te halen met behulp van planten, wetenschappelijk bekend als 'fytoremediatie'. De grond tussen de boten is daarom aangeplant met een heel specifieke set van planten die de vervuiling opnemen, stabiliseren of afbreken. Fytoremediatie wordt nog niet veel op kleinschalige, urbane gebieden praktisch toegepast. Het Zuiverend Park is onderdeel van de 'Cleantech Playground' van De Ceuvel: het doel is om gaandeweg onze kennis en ervaring met deze techniek te vergroten, de toepassing te verbeteren en dit vervolgens over te dragen aan een groter publiek. Mede daardoor is de keuze van planten, de wijze van de beplanting en het onderhoud voortdurend in ontwikkeling. Zo zijn van het oorspronkelijke plan van Delva Landscape Architects uit 2014 nu alleen nog de wilgen, populieren en enkele grassen over. Sinds 2016 beoordelen we wat er van nature opkomt op hun waarde voor de fytoremediatie, in combinatie met het inzaaien van planten waarvan bekend is dat ze de zware metalen opnemen die we hier op De Ceuvel in de grond hebben. Dit lijkt goed te werken. De volgende stap is het ontwikkelen van verschillende methoden van verwerking van het snoeiafval.

STRUVIETREACTOR

Voedingsstoffen zoals fosfaat en stikstof zijn essentiële elementen voor planten om te groeien. De manier waarop op dit moment stikstofgas uit de atmosfeer gehaald wordt om kunstmest te maken, leidt tot grote veranderingen in de wereldwijde stikstofcyclus en tegelijkertijd worden we geconfronteerd met een uitputting van de wereldvoorraad fosfaat. Door het effectief gebruik van de voedingsstoffen uit deze afvalstromen als meststof voor landbouw doeleinden kun je deze kringloop sluiten op lokaal en stedelijk niveau. Op De Ceuvel onderzoeken we methoden voor het terugwinnen van nutriënten uit urine. Gescheiden urine wordt verzameld uit Café de Ceuvel en Metabolic Lab en door middel van onze struviet reactor wordt de fosfaat hier uit herwonnen. Deze fosfaat kristallen worden gecombineerd met andere lokale nutriënten die als meststof dienen voor lokale voedselproductie in de groentekas. In 2015 is de struvietreactor geplaatst en is er onderzoek uitgevoerd i.s.m. Universiteit van Amsterdam op de invloed van medicijnen in de urine op de kwaliteit van de plantengroei met struviet. In 2016 is hier vervolg aan gegeven en in 2017 is er een paper gepubliceerd over de bevindingen van dit onderzoek.

JOULIETTE

Blockchain was het buzzword van 2017. Een nieuwe techniek die op een decentrale en veilige manier zekerheid kan bieden bij complexe transacties. Veel toekomstvisies werden gedeeld en veel gespeculeerd. Maar op De Ceuvel gingen we direct aan de slag. Samen met Spectral, Alliander en Metabolic, heeft de gemeenschap de kans aangegrepen voor een uniek experiment. Het ruilen van duurzaam opgewekte energie via Blockchain. Straks kunnen alle boten energie met elkaar ruilen. 100 watt uur = 1 Jouliette. En als je die aan iemand verkoopt, bijvoorbeeld het Cafe, dan betaalt deze je hier 1 Ceuveltje, onze eigen lokale munt, voor terug. Die Ceuveltjes verzamel je dan in je digitale portemonnee (wallet). En op de lokale markt van De Ceuvel kun je daar weer zaken mee kopen. Bijvoorbeeld bij het Café, hier kun je er koffie, thee of een biertje mee kopen. Zo creëren we een economie gebaseerd op grondstoffen waar het opwekken van duurzame energie direct loont.

AQUAPONICS

Het gaat niet goed met veel van de visstanden in de wereld, en aan kweekvis zitten veel nadelen. Op De Ceuvel laten we zodoende zien dat het anders kan. Met de combinatie van aquacultuur en hydroponics (groen-productie op waterbasis), hebben we een mooi duurzaam alternatief. De vissen krijgen voedsel dat gekweekt is op voedselresten, zij scheiden afvalstoffen uit (ammonium), dat wordt naar de groentebakken gepompt waar de bacteriën in de wortels het giftige ammonium omzetten in nutriënten voor de planten, zo wordt het water weer schoon, en loopt het terug naar de vissen, waar het rondje weer opnieuw start. De sla en kruiden worden geplukt door de chefs van Café de Ceuvel, en geserveerd aan klanten om van te genieten.

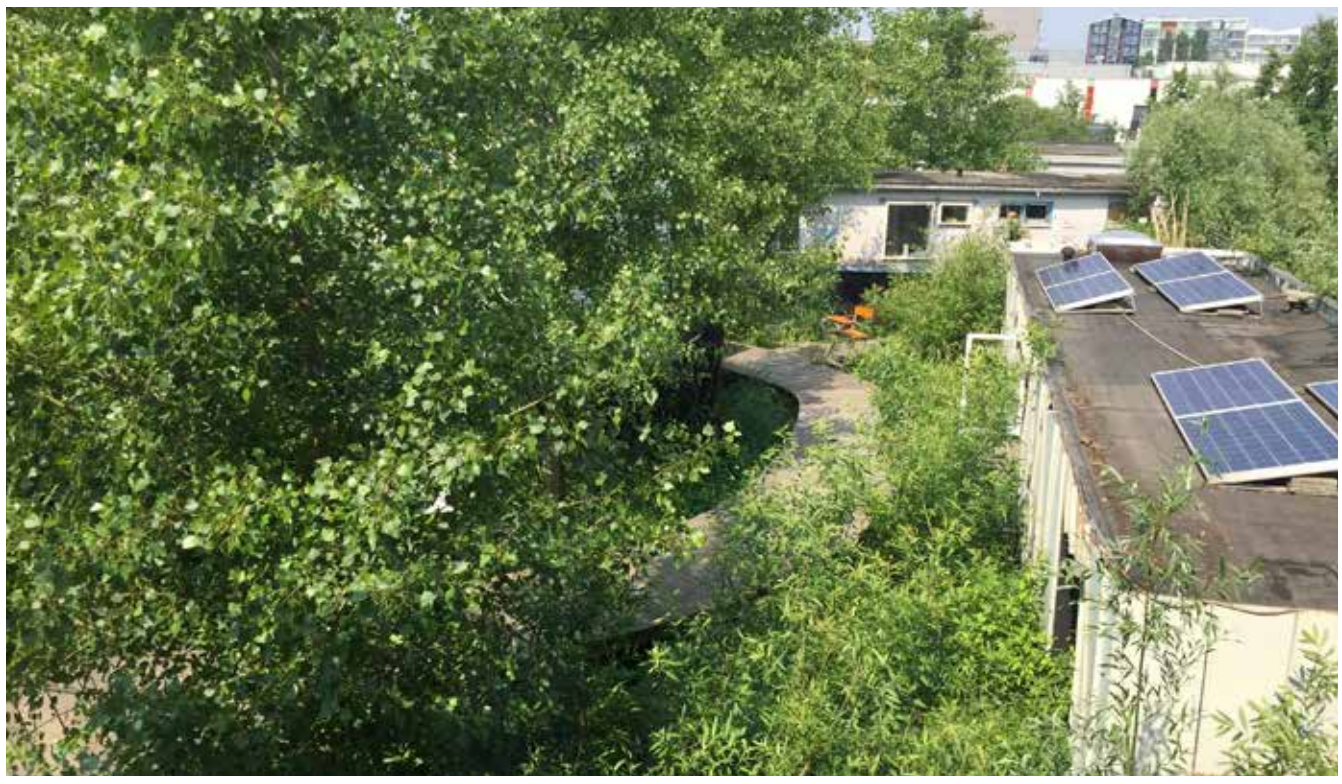

HET WARE NOORDEN

Vanuit De Ceuvel hebben we meegedaan aan het programma Maak je Stad! met Het Ware Noorden. Dit was een project gericht op het verbinden met het oude Noorden rondom het thema van vakmanschap en het hergebruiken van gebruikte spullen. Met Het Ware Noorden is een programma opgezet met upcycle workshops, in samenwerking met het Bankjes Collectief, en is er uiteindelijk toegewerkt naar Noord zijn eigen lichtfestival.

Druk

Beperkte oplage.

Tekst

Chandar van der Zande, Jos de Krieger, Esmee Jiskoot, Marcel van Wees, Anke Wijnja en Tycho Hellinga

Ontwerp

Cristel Lit & Wendy Rommers

Disclaimer

Er zijn beelden gebruikt om het jaarverslag te ondersteunen, het is daarom niet geschikt als openbare publicatie.
Wij hebben ons best gedaan om rechthebbenden met betrekking tot het fotomateriaal te achterhalen. In het geval dat iemand bezwaar heeft tegen het gebruik van beeld, graag contact opnemen met esmee@deceuvel.nl.